

SOVIETINIO ŽMOGAUS AMBICIJA

Idomus zimaninės „Tiesos“ vedamasis, atspausdintas kovo 24 dieną. Laikraštis, dažnai kaltinąs laisvuosius lietuvių savo tėvynės niekinimu bei šmeižimu, tarp kitko rašo: „O juk buvo Lietuva ir sėmėgėta, ir alkana, ir beraštė. Vyžota, i klumpės išspyrusi, balana pasišviesdama, ji lydėjo už jūrų marių laimės ieškoti savo vaikus, pardavinėjo juos už duonos kąsnį ponams ir dvarininkams“...

Taip laikraštis kalba ne apie baltųjų ar raudonųjų rusų carų pavergtą, bet apie nepriklausomybės metais sėkmingai šalinusią šimtmetinės okupacijos paliktą nerastingumą, ūkinį ir kultūrinį atsilikimą, mūsų tautą. Maskvinės partijos organas, ne-lietuvių redaguojamas, begėdiškai niekina įvykdžiusią žemės reformą, ponų dvarus iš dalijusią bežemiams ir mažžemiams valstiečiams, įsivedusią privalomąjį pradžios mokslą, steigusią mokyklas ir universitetus Lietuva. Jam labiau patinka kolchozų baudžiavą einanti, i Sibirį tremiama, svetimųjų valdoma, bolševikinama, bedievinama ir rusinama Lietuva. Ypač paskutinis priekaištas labai nemalonus kvailingiam režimui. Savo tarnavimą okupantui ir pačią okupaciją Maskvos statytinai bando višaipti teisinti. Sako, nepriklausomos Lietuvos valdžia buvusi ponų valdžia. Ji nesirūpinusi darbo žmonėmis, laikiusi tautą atsilikime, išplėšusi jai politines laisves. Maskvinė okupacija nesanti jokia okupacija, o liaudies pergalė, nusikratant ponų valdžios, religinių prietarų, krašto supramoninimas ir sukulturnimas. Tik komunistų partijai valdant sužydėjęs mokslas, kultūra.

O rusinimui pateisinti ir labai suktą bei išradinę sovietinę propagandą jokių argumentų neįstengia sugalvoti. Todėl sako, kad jo iš viso nėra. Kas tvirtina priešingai, šmeižias dabartinį Lietuvos gyvenimą. Vadinasi, ne Maskvos statytinių dienraštis, rašas, jog „buvo Lietuva ir sėmėgėta, ir alkana, ir beraštė. Vyžota, i klumpės išspyrusi“ ir panašiai, plūsta mūsų tautą, bet laisvojo pasaulio lietuviai, kurie prikiša okupantams pavergtojo krašto rusinimą.

Liudyti, kad priekaištas neteisingas, zimaninė „Tiesa“ pasikvietė šiaulius statybos tresto statybos valdybos Nr. 1 darbininką Banevičių. Jis rašas: „Kartą sėdėjau prie radijo imtuvo. Ieškojau estradinės muzikos ir, besukiodamas skalę, išgirdau kalbant lietuviškai. „Amerikos balsas“ begėdiškai plūdo dabartinį Lietuvos gyvenimą. Kai kuriuos frazės nepaprastai užgavo mano, pa-

prasto tarybinio žmogaus ambicija... Niekas mums nė negalvoja primesti svetimos kalbos ir kultūros“ ir t.t.

Idomu, kad Banevičius prisipažįsta klausas „Amerikos balso“. Ieškodami teisingos informacijos, klauso jo ir taip pat Romos bei Vatikano radijo stočių lietuviškų programų ne tik Banevičius, bet ir tūkstančiai kitų lietuvių okupuotame krašte. Bet apie tai jie ne tik laikraščiams neparaso, o vengia ir savo kaimynams prasitarti. Iš to, kad laiško autorius viešai pasisako klausas „Amerikos balso“, matyti, kad jis yra patikimas komunistas. Tą spėjimą patvirtina ir pats Banevičius, rašydamas, kad gir dėtos „frazės nepaprastai užgavo mano, pa prasto tarybinio žmogaus ambiciją“. Taigi buvo užgauta ne lietuvių, bet tarybinio žmogaus ambicija, kuria didžiuojasi tik komunistai. Tarybinio žmogaus vardas ir pilietybė buvo prievarta kartu su sovietine okupacija primesti lietuviams. Tos „laimės“ jie kratėsi, kaip išmānydami. Kovoda mi prieš sovietinės tvarkos ir pilietybės primetimą, po antrojo pasaulinio karo dešimties tūkstančių lietuvių patriotų paaukojo savo jaunas gyvybes. Šimtai tūkstančių mūsų tautos sūnų ir dukrų buvo ištremti i

Sibirą, kur daugumas jų žuvo, kad nenorėjo vadintis sovietiniais žmonėmis. Dešimties tūkstančių tautiečių, nuo to vardo ir tvarkos bėgdami, viską palikę, pasitraukę i Vakarus. O Banevičius iš tos lietuvių nelaimės pasidarė sau ambiciją ir už ją laužo ietis.

Tas „ambicingas“ sovietinis žmogaus jau čia tokią didelę baimę prieš okupantą, kad rusų bijosi rusu pavadinti. Sako, „niekas mums ir negalvoja primesti svetimos kalbos ir kultūros“. „Amerikos balsas“ kaltino, tur būt, ne „nieką“, bet rusus, ir ne kurios nors ukrainiečių, latvių ar kitos kalbos primetimu pavergtiems lietuviams, bet rusų kalbos ir kultūros. O rusų kalba yra seniai tapusi sovietine kalba, todėl sovietiniam žmogui ir dar komunistui ji negali būti svetima. Ji visose respublikose pradeda, o kai kuriose jau ir baigia išstumti vietines kalbas. Ta prasme Banevičius, rašydamas, jog niekas negalvoja primesti lietuviams svetimos kalbos ir kultūros, yra teisus. Teisus „sovietinio žmogaus“, bet ne lietuvių patrioto akimis i Maskvos vykdomąjį rusinimą žiūrint.

Augustinas Upėnas

PIRŠ VIDUTINISKUMĄ

Nepaisant nesiliaujančių raginimų rašytojams Lietuvoje tuoliai „dalyvauti komunizmo statyboj“, lietuviškoji literatūra pastaruoju laiku labai nutolo nuo rašymo lyg iš „agitatoriaus bloknoto“. Apie dabartinį lietuviškos novelės pobūdį Lietuvoj išsitaria kritikas V. Kubilius, kalbėdamas apie pernai išleistą J. Mikelinso novelių rinkinį „Žiupsnis smėlio“.

„Per paskutinįjį dešimtmetį novelės žanras pasaulinė literatūroj“, — rašo kritikas, — „siekė padidinti vaizduojamų charakterių intensyvumą, sustiprinti psichologinę įtampą. Gal ir mūsų novelei reikėtų ryžtingiau kryptis vidinės ramybės, šalto stebėtojiškumo ir aprašinėjimo kloty, kurių ji tebėra slėgiama?“ (Lit. ir Menas, 1966, Nr. 13).

O Mikelinškas, anot kritiko, per šaltai, per rezonieriškai rodo „niekingas biurokratų figūrėles“ (nes rusiškas - bolševikiškas biurokratizmas iš tiesų Lietuvoje dabar įkyriausiai „slegiantis klotas“). Esą: „Mes jaučiame autoriaus neapykantą biurokratams, bet gyvų žmonių apmąstymai, jausmai, ambicijos čia telpa i racionalistines schemas“.

Todėl Mikelinso rinkinys kritikui atrodo tik „vidutinė novelių knyga“. Tad sako: „Ir lyg baisu, kad toks vidutinis lygis neįsigalėtų mūsų novelistikoje. Vis dažniau ir daugiau pasirodo knygų, kurios nei stebina, nei apvilia... Lietuvių novelei tenka atlaikyti vis didesnę konkurenciją skaitytų akyse. Ir ji neišvengiamai turi ieškoti vis naujų būdų pritrękti išsprusintam ir išleptam skaitytui, užvaldyti jo samonę. Ji ypač dažnai turi prisiminti amžino kūrybinio nepasitenkinimo, ieškojimų ir naujų siekimų šūkį: „O kas toliau?“, irąšyti šių dienų meno fasadą“. Atseit, to „toliau“ dairios visi, ir dairios „šių dienų meno fasadą“, nebe partijos instrukcijose. (E)

Nauji ordininkai ir medalininkai

Daugiau kaip pusantro tūkstančio, daugiausia vadovaujančių bei geriausiai atlygi namus darbus turinčiųjų žemės ūkio darbininkų Lietuvoj Maskva vėl apdovanojo ordiniais bei medaliais. Valdiniai propagandininkai tą „apdovanojimą“ laiko dideliu įvykiu. Naujų ordininkų ir medalininkų sąrašams skelbti nnaudota daug puslapių laikraščiuose. (E)

Solistas V. Noreika užsieniuose

Virgilijus Noreika, Vilniaus operos solistas (lyrinis tenoras), yra išsiųstas pasitobulinti i Milaną. Dirigento E. Piazza parengtas, debiutavo La Scalos operos teatre, Puccini „Madame Butterfly“ operoj, Pinkertono rolėj. Be to, dainavo keletą G. Verdi kūrinų Verdi namuose surengtame koncerte.

V. Noreika esąs pakviestas dainuoti dar keliuose koncertuose Milane, kuriuose dainuosiąs ir lietuviškų dainų. (E)

MELŽEJŲ UZDARBIAI

Melžėjų darbas bolševikiškai tvarkomame žemės ūkyje išskirtinai gerbiamas, nes sunkus ir tuo pačiu metu svarbus valdžiai. Melžėjai turi ne tik melžti, bet ir prižiūrėti po 20-30 karvių. Jų atlyginimai laikomai vieni iš geriausių žemės ūkyje, dažnai trijų gubai ir net keturgubai prašoka paprastųjų kolchozininkų atlyginimų. Tie atlyginimai nustatomi labai sudėtingomis taisyklėmis. Sovchozuose tų atlyginimų apskaičiavimo pagrindas toks: jei melžia rankomis, tai moka 2 rb. 42,4 kp. (du rublius ir 42 su 4 dešimtdaliais kapelkosi), o jei melžia elektriniais prietaisais (tada turi melžti daugiau karvių), tai moka 2 rb. 73,3 kp. už darbo dieną. Jei peržengia numatytą pieno primelžimo planą, tai gauna kiek primokė jimų. Taip per metus melžėja uždirba nuo 1017 iki 1200 rublių, arba iki 100 rublių per mėnesį.

Kolchozuose pasitaiko kiek geriau, bet dažniau — daug blogiau. Pavyzdžiui, Pajiesio (ties Kaunu) kolchoze pernai melžėjos uždirbusios net po 1.540 rublių per metus (128 rb. mėnesiui) — apie jas sakoma, kad jos uždirbusios per daug! — o kitame Kauno rajono kolchoze irgi pernai melžėjos uždirbo tik po 512 rublių per metus (pripažįsta, kad tai per mažai).

Tokie, kaip mažieji, taip ir didieji klochozininkų „darbo aristokratių“ uždabiai daug sako apie paprastų žemdirbių gyvenimo sąlygas. (Elta)

Žinios ir mintys iš Vakarų pasiekia radijo bangomis plačius bolševikinės rusų valdžios pavaldinių sluoksnius.

Kovo 24 dienos pranešime iš Maskvos tą liudija Peter Grose, New York Times korespondentas. Praneša, kad Latvijos, Gudijos, Ukrainos, Gruzijos ir Armenijos ką tik įvykusiuose komunistų suvažiavimuose buvęs viešai keliamas susirūpinimas tuo reikalu. Ypač jaunimas ir „tautinės mažumos“ — atseit, pačių rusų jaunimas ir rusų kolonistų dar neišstumtieji visi kiti pajungtųjų kraštų gyventojai nerusai — esą „neatsparūs“ užsienių radijo skleidžiamiesiems „priešiškiems įtaigojimams“.

Pažymėtina, kad Vilniuje neseniai įvykusiame komunistų suvažiavime šį kartą apie tai nebuvo viešai kalbėta, bet toks pat susirūpinimas ir iš Vilniaus jau buvo girdėtas nebe vieną kartą.

NYT bendradarbis pastebėjo, kad pastaruosiuose komunistų suvažiavimuose pareikštasis susirūpinimas patvirtinęs ankstesnius daugelio užsieniečių keliauninkų įspūdžius, anot kurių Amerikos Balso, BBC ir kitų užsienių radijo stočių ten dabar esą klausoma ne mažiau, kaip vietinio valdžios kontroliuojamojo radijo.

Pavyzdžiui, Soči vasarvietėj esą ne naujiena sutikti paplūdymy vaikščiojančią jau porėlę su radijo imtuvu, skardinančiu Amerikos Balso garsais. Užsieniečiai esą nebe naujiena būti paklaustam apie įvykius, kurių vietos laikraščiai ar radijas nei žodžiu nebuvo paminėję. Apie rašytojų Si niavskio ir Danielio suėmimą daugumas žinoję kur kas anksčiau, negu pasirodė vietiniai valdiniai aiškinimai apie jų „nusikaltimą“. Amerikiečių grafikų parodos atidaryman Leningrāde susirinko apie trylikos tūkstančių minia, nors vietos laikraščiuose apie tai buvęs įdėtas tik visai nežymus pra nešimas, bet iš anksto buvę kelis kartus pranešta per Amerikos Balsą.

Užsienio radijo klausymas itin paplitęs nuo 1963 metų vasaros, kai buvo sumažinti bei sustabdyti trukdytojai.

Yra liudijimų, kad, kaip kitose Rusijos ir jos užimtųjų kraštų vietose, taip ar dar labiau yra paplitęs užsienio radijo klausymas ir Lietuvoje. Vienas liudininkas sako: „Kaip ir visi okupuotos Lietuvos gyventojai, taip ir aš klausiau iš užsienio perduodamas radijo programas. Pradėjau 1947 metais, kai įsigijau radijo imtuvą, — klausiau BBC, rusų ir vokiečių kalbomis. Pradėjus veikti Amerikos Balsui lietuvių kalba, klausiau ir Amerikos Balsą, taip pat Romos, Vatikano ir Madrido stotis“.

Liudytojas, kaip ir eilė kitų, pastebi, kad, sustabdžius trukdymus, Amerikos Bal

so pranešimai be vargo girdimi, tik esą kiek nusivylimu, kad dabar „per daug neutralus komentary pobūdis“, — daug įdomesni būdavo komentarai (nors tada ir trukdomi) iš Amerikos Balso Miunchene. Dabar juos žymiai dalimi atstoja Romos ir Vatikano lietuviškos radijo programos.

Šias Romos ir Vatikano radijo programas lėšomis remia ir medžiaga aprūpina Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Čia atpasakoti liudijimai apie radijo poveikį patvirtina įsitikinimą, kad radijas buvo, yra ir dar ilgai bus patikimiausias ir paveikiausias laisvų lietuvių ryšio su Lietuva priemonė. Todėl Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas šia proga dar kartą pareiškia, kad nuosekliai ir reikalinga visiems tuo ryšiu susirūpinusiems dar uoliau prisidėti prie jo lėšomis per Tautos Fondą ir taktininkavimu informacijos parūpinime apie viešąjį lietuvių veikimą užsieniuose per Eltą.

Šiuo metu VLIKo radijo programa iš Romos bent kartą per Savaitę praneša klausytojams Lietuvoj apie Jaunimo Kongreso ruošą (Vliko gen. sekr. J. Audėno pakviestas, tuos pranešimus, palaikydamas ryšį su kongreso komitetu, rengia A. Gailliusis).

Kadangi Lietuvoj klausytojai godžiai domisi visu viešuoju lietuvių veikimu užsieniuose, tai svarbu, kad ir visos lietuvių organizacijos svarbesnių įvykių progomis pasirūpintų atitinkamai tuos įvykius nušviesti, tai yra, nedelsiant atsiųsti Eltai, kiek galima, galutinai parengtus pranešimus. Tokie pranešimai reikalingi ir apie vaidinimus, koncertus, parodas, iškilmes, sporto varžybas. Juos reikia taip parašyti, kad būtų aiškūs ir užsienio lietuvių gyvenimo nepažįstantiems klausytojams. Pranešimai turėtų būti ne ilgesni, kaip pusantro dviejų tarpų atstumu mašinėlės rašyto puslapio. Tokie pranešimai siųstini irgi Eltos adresu (29 West 57 St. - 10 FL, New York, N.Y., 10019. (Elta)

Skulpt. G. Jokubonio projektas

Skulptorius G. Jokubonis, Pirūpyje patatytos Klenčiančios Motinos paminklo autorius (prieš kiek laiko lankęsis Amerikoje), pagamino projektą Lenino paminklui, numatomam statyti Maskvoje Lenino šimtmečio sukakties metais. Sako, jo projektas esąs vienas iš geriausių. Visi Kremliaus valdžioje esantieji skulptoriai, ypač iškilnesnieji, yra nedviprasmiškai paskatinti atiduoti šią duoklę tautai. (E)

PASAULYJE

— Houstone, Teksase, JAV, 65 m. amžiaus angliakasiui buvo įdėta plastikinė širdis; iš pradžių padidėjo jam kraujo spaudimas, bet, gydytojams padedant, ligo nis tą krizę pergyveno ir jaučiasi gerai.

— Barcelonos universitete, Ispanijoje, keletas šimtų studentų nelanko paskaitų ir per universitetinį laikraštį reikalauja daugiau laisvų.

— Britanijos oro specialistai tvirtina, kad šimet balandis buvo toks pat lietingas, kaip 1931 metais.

— Britų policija suėmė James White, kuris kaltinamas organizavęs garsųjį pašto traukinio apiplėšimą ir ramiai sau gyvenęs netoli Londono iki šiolie.

— Vatikanas daugiau nebeskelbs katalikams skaityti draudžiamųjų knygų sąrašų: šitas dalykas paliekamas spręsti kiekvieno krašto Bažnyčiai.

— Prancūzija pardavė sovietams apie 400.000 tonų kviečių.

— Oksforde, Britanijoje, chirurgas įdėjo žmogui kiauulės širdies aortinį vožtuvą, žmogus buvo jau iš ligoninės paleistas namo, bet gydytojai tvirtina, kad dar per anksti būtų spręsti, ar operacija sėkminga.

— New Yorko policija suėmė 4 asmenis su tokiu narkotiko LSD kiekiu, kurį supylus i vandentiekį užtektų iš proto išvaryti visiems šio mižiniško miesto gyventojams.

— Per 5 mėnesius iš Pietų Amerikos Italijon plauti gabenamų arklių pakeliui padvėse bent 282.

— Kardinolas Beranas, čekų išleistas emigruoti ir gyvenęs kurį laiką Romoje, išvyko i JAV.

M. SLEZNICKIENEI mirus,

p. Sleznickui, M. ir S. Blotniams ir jų giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia S. Mockienė, Grupiljonai, Nenortai ir

A. Zukauskas

Septynios DIENOS

BURŽUAZINIS NACIONALIZMAS KALTAS

Tiek komunistų partijos kongrese, tiek ir sovietų spaudoje rodoma didelio susirūpinimo, kad sovietiniams gyventojams didelės įtakos darą „buržuaziniai nacionalistai“. Tą reikalą kongrese pabrėžė net keli kalbėtojai iš įvairių sovietinių respublikų. Spauda kaltina „Laisvąjį radiją“ Miunchene, Vokietijoje, kuris veikia sovietų piliečius, keldamas vieną tautybę prieš kitą.

Vakarų stebėtojai darosi išvadas, kad bėda yra ne užsieniuose, bet pačiuose sovietuose ir ne dėl kokių kitų reikalų, bet dėl ekonominių, kadangi nerusiškos respublikos yra išnaudojamos.

NEKOVOJAMA SU CHULIGANIZMU

Rusijos viešosios tvarkos ministeris Tikūnovas per „Izvestiją“ nusiskundė, kad chuliganizmas sudaro daugiau kaip ketvirį tadali nusikaltimų, bet policija ir visuomenė i jo reikšinius pro pirštus žiūrinti.

BENDRADARBIAVIMAS SU KLAUSTUKAIS

Kaip jau esame nurodę, i Rytų Vokietijos pasiūlymu užmegzti ryšį Vakarų Vokietijos socialdemokratų partija šįkart atsakė. Ji pasiūlė, kad socialdemokratai kartu su rytiniais komunistais kalbėtų viešuose mitinguose Hanoveryje (Vakaruose) ir Karlmarksstadte (buvusiame Chemnitze, Rytuose).

Tas pasiūlymas buvo išspausdintas Rytų Vokietijos oficioze „Neues Deutschland“ (tasai laikraščio numeris, be kita ko, žmonių buvo išgraibstytas, ir tie, kurie nespėjo laiku apsirūpinti, juodojoje rinkoje mokėjo net po keletą markių). Rytų Vokietijos komunistų vadas Ulbrichtas davė supti, kad pasiūlymas priimamas. Tačiau Vakarų Vokietijos vyriausybė galvoja, kad socialdemokratų vadui Brandtui būtų politiška rizikintis viešai ginčytis mitinguose su Ulbrichto pareigūnais. Toks maišymasis kartu su tais pareigūnais lyg ir rodytų,

kad Rytų Vokietijos vyriausybė irgi yra teisėta. O Vakarų Vokietijos vyriausybė laiko save teisėta visai Vokietijai.

NAUJA PADETIS AUSTRIJOJE

Po karo Austrijoje visą laiką būdavo koralicinės vyriausybės, kurias sudarydavo konservatyvi liaudies partija ir socialistai.

Dabartiniuose rinkimuose iš 165 vietų liaudies partija gavo 85, o socialistai tik 74. Todėl liaudies partija jau valdysianti viena. Kancleris Dr. Klaus pareiškė, kad pagrindinis vyriausybės uždavinys būsiąs susitarti su Europos Bendrąja Rinka ir išspręsti Pietų Tirolio reikalą (dėl jo vyksta ginčas su Italija).

SIULO BRITAMS VADOVAUTI

Buvęs Belgijos min. pirm. Lefevre pareiškė, kad dabar, kai Prancūzija atsisima savo kariniais daliniais iš NATO vadovybės, Britanija turėtų pasiimti vadovaujamąjį vaidmenį Europoje.

Jeigu ji nepasimtumtų to vaidmens, tai amerikiečiai, greičiausia, perduotų jį Vokietijai. O i Vokietiją kai kurie kraštai dar vis su įtarimu žiūri.

ARMIJA JAUCIASI IZEISTA

Labiausiai liberalus sovietų žurnalas „Novy Mir“ išspausdino rašytojo Bykovo romano ištrauką, kur raudonosios armijos vyrai vaizduojami bailiais ir žiauriais karjeristais.

Krašto apsaugos ministerijos atstovas „Raudonojoje žvaigždėje“ parašė, kad tai yra įžeidimas tų vyrų, kurie didvyriškai mirė už savo kraštą, ir iškraipymas istorijos.

KURDAI GAUS AUTONOMIJĄ

Irako prez. Arefas pareiškė, kad kurdams bus duota autonomija.

Mulos Barzanio vadovaujami, jie yra sukilę ir kovoja prieš Irako vyriausybės pajėgas, reikalaujama nepriklausomybės.

Irake jų yra apie milijonas.

ŠEKSPYRAS LIETUVIUI

Sekspyras pirmiausia pasauliui žinomas, kaip dramaturgas. Jau 400 metų, kaip jis mirė, o kiekvienas geresnis teatras dar vis i savo repertuarą būtinai stengiasi įtraukti ir koki nors Sekspyro veikalą — jo tragišką ar komedišką. Šitaip yra net ir šiais mo derniais laikais, kai Sekspyras atrodo ir per sunkus ir pasenęs, kai naujieji drama turgai stengiasi kitaip jau žiūrėti i savo už davinį. Sekspyras vis tiek grįžta ir grįžta. Tie naujieji formalistai gal trumpam ir už buria naujovių ištroškusius, bet jie greit ir užmirštami būna. O Sekspyras vis gyvas ir gyvas. Gyvas, nes turiningas. Gyvas, nes savo gyvybę įrodė per 400 metų.

Sekspyro gimimo sukaktį švenčiant, lie tuviai irgi praturtėjo jo raštais savo kal ba. Tiesa, Sekspyro kai kurie raštai buvo žinomi lietuviams jau seniai. Nepriklausomybės laikais kai kurie jo veikalai buvo statomi Lietuvos teatruose. Tokio „Otelio“ juk buvo išleisti net du vertimai. Šiandien Lietuvos teatruose irgi pastatomas vienas kitas Sekspyro veikalas. O Sekspyro su kaktį minint Lietuvoje buvo suorganizuotas būrelis vertėjų, kurie išvertė apsiečiai jo raštų, ir tų vertimų buvo išleista jau net šešetas tomų.

Svetur mes, be abejo, neturime valstybi nio masto sąlygų ir dėl to negalėjome taip plačiai paminėti Sekspyro. Tai Sekspyras ir tebuvo paminėtas tik vienu kitu straips niu periodikoje ir dviem vertimais — „Ham leto“ ir „Sonetų“. Ir tai padaryta privačia iniciatyva.

Sekspyro „Hamletą“, kaip iš jį minėju sių laikraščių matome (patys nesame jo matę), yra čia išvertęs poetas A. Nyka-Ni liūnas, ir tas jo vertimas buvo išleistas kaž kurio sambūrio. Tiesa, tas pats „Hamle tas“, tik A. Churgino versta, yra išėjęs ir Lietuvoje.

„Sonetų“ čia mums dailia knyga yra pa teikęs Alfonsas Tyruolis (o Lietuvoje irgi Churginas), tikras klasikinės didžiųjų tau tų poezijos vertimų i lietuvių kalbą puo selėtojas ir, atrodo, vienas toks mūsų tar pe (antrasis, Churginas, darbuojasi Lietu voje). A. Tyruolis yra vertęs Goethe, Šil lerį, Dante, o štai ir Sekspyrą mums pado vanojo, bent jo sonetus.

Sonetai — ypatinga poezijos rūšis. Anks tyvesniaisiais amžiais jie buvo ypač madi nę, pradedant garsiuoju Petrarka ir dar garsesniais jo sonetais. O mes, lietuviai, juk ypač grožėdavomės Adomo Mickevi čiaus Krymo sonetais su tuo visu jo di džiuoju ilgesiu. Mūsų poetai ir dabar dar vis mėgsta soneto formą ir dažnai pasinau doja (ir pats A. Tyruolis jį labai mėgsta ir praktikuoja).

Sekspyras, pasirodo, irgi rašė ne tik dra minius veikalus, bet ir sonetus ir yra pa rašęs jų iš viso 154. Savo tuos sonetus, kaip knygos įžanginiam straipsny mums sako jų vertėjas A. Tyruolis, yra parašęs dar anksčiau negu didžiasias dramas. O Sekspyro tyrinėtojas iškelia ir nemaža klausukų. Svarbiausias tų klausukų, be abejo, yra tas, kad Sekspyras sonetuose ap dainuoja ne moterį, kaip Petrarka ar Dan tē, bet vyrą. Vadinasi, jis iš pagrindų nukry po nuo tradicijos. Taip, šiaandien tokios tra dicijos niekas nebesilaiko, bet Sekspyro nu krypimas nuo jos anais dar tradiciniais lai kais ir šiaandien yra kai kurių Sekspyrolo gų dėmesio centre, ir dėl to yra visokių nuomonių. A. Tyruolis mums pateikia teo riją, kad šitaip atsitiko dėl renesansinės ideologijos — išskirti kūno grožį, šiuo atve ju vyriškąjį.

Bet visos teorijos, be abejo, nesumažina tų Sekspyro sonetų vertės. Tai Sekspyro darbai su tuo pat gilumu ir turtingumu, kaip ir jo dramos, ir mes dėkingi partiza niškajam A. Tyruoliui, kad jis lietuviui skaitytojui juos padovanojo, net susiras das tokį pat partizaną leidėją — Petrą Sa gatą, kuris labai gražiai išleido.

K. Abr.

IS SEKSPYRO SONETU

**Aš gyvenau, kaip tas, kuris karščiuoja
Ir trokšta to, kas ligą dar palaiko,
Ir tai, kas ją pralgina, vartoja,
Taip dilgindamas norą nebesveiką.**

**O gydytojas protas, meilę gydęs,
Supykęs, kad jo receptai užleista,
Išėjo, ir aš pamaciau sukludęs,
Jos geismas tai mirtis, jei vengia vaisto.**

**Nei protas padeda, nei kas begydo,
Kai geismas širdį vis labiau užkūrė —
Kaip neprotingo, kas tik sumanyta,
Be tikslo, be tiesos, be verto tūrio.**

**O, kokią gražią, šviesią ją svajojau,
Bet ji kaip pragaras, naktis tamsioji.**

(Iš A. Tyruolio verstųjų)

Sekspyro sonetų knygos)

Knyga nuolatos turi būti matoma.

(Sena pedagoginė patirtis)

Chicago Jaunimo Centro priemenėje ne trukus pastatoma lietuviškųjų knygų ir žurnalų parodinė vitrina, kuri apims visą lietuvių išeivijos metinę minėtų leidinių produkciją. Vitriną rengia Pedagoginis Li tuanistikos Institutas ir Chicago Aukštes nioji Lituanistinė Mokykla. Vitrinos pro jektą paruošė P.L. Instituto lektorius dail. Adolfas Valeška.

Vitrinos tikslas — auklėjamas, o tuo pačiu ir reklaminis, t.y. knygos išskelimas i jai deramą viešumą.

Chicago Jaunimo Centras yra tokia kul tūrinų darbų susitelkimo vieta, kur per metus praeina ne šimtas kitas, o regis tūks tanchiai lietuvių kultūra besirūpinančių žmonių. O svarbiausia, kad tame Centre veikia ir minėtosios dvi mokyklos su ne vienu šimtu jose besimokančio jaunimo. Tos mokyklose, be kitų dalykų, dėstomi ir literatūros kursai. Tačiau tų dėstomų kur sų rėmuose praktiškai nebeįmanoma bent kuria konkretesne forma net atkreipti to besimokančio jaunimo dėmesį i naujai pa sirodančias knygas. Taip metas iš meto knyga ir pasilieka ne tik neskaitoma, bet ir nežinoma. O sena pedagoginė patirtis juk sako: kad knyga būtų skaitoma, ji pirmiau turi būti pamatoma. Pirmasis skaitytojo ryšys su knyga yra jos pamatymas, o po to tik seka susidomėjimas, jos įsigijimas ir skaitymas.

Gyvenant kitakalbėje visuomenėje, lie tuviškos knygos pamatymas kuriame nors viešame prekybos vietoje juk beveik nežino mas reiškinys. O nesant tokio regimojo ry šio tarp knygos ir skaitytojo, nukenčia kny gos plitimas ir kartu pats švietimas.

Todėl ar betenka stebėtis, kad iš priau gančios kartos retas kuris tėra girdėjęs apie kurį nors dabartinės mūsų raštijos au torių? Atitrūkimas nuo raštijos raidos ar neveda i atitrūkimą ir nuo tautinės kultū ros, nuo tautinės dvasios, kurios gyvybė tik per raštiją daugiausia ir reiškiasi? O tautinei gyvybei gėstant, ar begalima lauk ti kokios kultūrinės kūrybos, kuo laikosi kiekviena tautybė? — Atsakymas juk aiš kus.

Štai toji priežastis, kuri verčia ieškoti veiksmingesnių švietimo priemonių tam nukultūrėjimo vyksmui bent kiek pasiprie šinti. Viena iš tokių priemonių čia ir lai koma toji lietuviškųjų knygų ir žurnalų parodinė vitrina. Ji rengiama suteiktinė mis jėgomis ne tik piniginiu, bet ir kitais atžvilgiais.

Pagrindiniams vitrinos darbams atlikti

po 200 dolerių paskyrė: ČALM Tėvų Ko mitetas, kuriam pirmininkauja J. Vasiuke vičius; „Draugo“ vardu tėvai marijonai, kurių vadovybę sudaro kun. Vyt. Bagda navičius, kun. Pr. Garšva ir kun. A. Spur gis; JAV LB Chicago Apygardos Valdyba, kuriai pirmininkauja Br. Nainys.

Naujausius savo leidinius šiai vitrinai nemokamai jau atsiuntė „Draugas“, „Ter ra“, „Lietuvių Dienos“, Lietuvių Enciklo pedijos Leidykla, „Šviesa - Santara“.

Jei laiškai, kuriais yra kreiptasi i visus lietuvių išeivijos lietuviškųjų knygų ir žu rnalų leidėjus, kai kurių leidėjų nebūtų pa siekę, šia proga jie visi yra prašomi, jei jiems įmanoma, prie šitokio knygos iškėli mo prisidėti. Leidiniai siųstini šiuo adre su: P.L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave, Chicago, Illinois 60636, USA.

Naujai išėjusios knygos vitrinose bus laikomos ištisus metus, o žurnalai (vaikų, jaunimo ir suaugusių) keičiami naujam jų numeriui pasirodžius. I vitriną bus deda mos visos praeitų metų gale išėjusios kny gos.

Vitrina jau baigiama gaminti. Pilnai ga lės būti įrengta apie gegužės vidurį. Dė kojam visiems šios priemonės įrengimo taktininkams, o ypač jos mecenatams už apstambių sumų paskyrimą.

Iš anksto dėkojama ir tiems lietuviškos knygos mylėtojams, kurie tai švietimo priemonei išlaikyti atsiųs bet kokią pini ginę paramą.

„LITUANUS“ KREVEI PAMINėti

Angliškai leidžiamoji „Lituanus“ žurna lo 1965 m. rudens dabo išėjęs numeris skirtas V. Krėvei paminėti.

Jame turime apžvalginį Broniaus Vaške lio straipsnį apie Vinčą Krėvę, kaip lietu vių klasiką, Vinco Macfano didesnę studi ją, skirtą įvertinti Krėvės kūrybai, ir iš traukus iš Krėvės „Skirgailos“ ir „Dan gaus ir žemės sūnų“.

Krėvės apysakų knygą ir politinę tema j „Gundymas“ angliškai jau yra išleidusi Manyland Books (S. Zobarsko) leidykla. Vadinasi, šis „Lituanus“ numeris angliš kai kalbantiems kitataučiams dar kitaip pristato Krėvę — daugiau akademiškai, su jo kūrybos vertinimu ir mažiau populiariu, bet literatūriškai vertingu jo darbų ištrau komis.

„Lituanus“ žurnalo leidimu rūpinasi kaip tik lietuvių akademikai, ir atrodo, kad to žurnalo pirminis uždavinys yra kaip tik lietuvių kultūros reiškinius nune ti i kitataučių šviesuomenės namus.

Ši vitrina, kaip pačių jos mecenatų jau yra išsireikšta, bus naudinga ne tik besi mokančiam jaunimui, bet ir suaugusiems.

Domas Velička

KRISTUS IŽENGĖ I DANGU

Kaip matėme, keturiasdešimt dienų tar pe tarp prisikėlimo ir dangų įžengimo Kristus keletą sykių pasirodė apaštalams, kuriuos mokė savo dangiškosios karalys tės paslapčių: „Jiems ir po savo kančios jis pasirodė gyvas tūleriojais būdais, nes per keturias dešimtis dienų davėsi jiems mato mas ir kalbėjo apie Dievo karalystę“ (Apd 1, 3).

Buvo būtina juos daugiau apšviesti: „Tuomet jis davė jiems išmanymo, kad jie suprastų Raštus“ (Luko 24, 45).

Tada jis išpildė dvasinės valdžios paža dą, duotą šv. Petriui: „Tau aš duosiu dan gaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus suriša ir danguje, ir ką tu atriši žemėje, bus atriša ir danguje“ (Mato, 16, 19), — pavesdamas jam visos kaimenės, tai yra Bažnyčios, globą; suteikė jam ne klaidingumą ir paliko vyriausia Bažnyčios galva žemėje (Jono 21, 15-17).

Viešpats davė apaštalams ir jų ipėdi nimams — Bažnyčios vyskupams ir kunigams — galią suriši ir atleisti (Jono 20, 23). Taipgi pavedė jiems didelę pasiuntiny bę skelbti Evangeliją tolimiausiams žemės kraštams (Mato 28, 19-20).

Keturiasdešimtąją dieną po prisikėlimo Viešpats nusivedė mokinius i Bataniją, i Alyvų darželį. Ten pakėlė savo rankas, pa sikėlė jų akivaizdoje i dangų, ir, kai kilo, debesys paslėpė jį nuo jų akių.

Kristus savo paties dieviškąją galybę nuėjo su kūnu ir siela i dangų, kur kaip Die vas buvo nuo pat amžių pradžios. Jis ne įžengė vienas, bet pasiėmė su savimi i tei siųjų sielas, kurios buvo sulaukytos praga ruose:

„Tu užžengei aukštyn, vedinas belais viais, ėmėi dovanyti žmones, net ir tuos, ku rие nenori gyventi pas Viešpatį Dievą. Te būna šlovinamas Dievas kiekvieną dieną“ (Ps 67, 19-20).

Pagal C. Hart — J. K.

JONAS AVYZIUS

Kaimas kryžkelėje

ROMANAS

(72)

Morta, stovėdama priemenės tarpduryje, apmirusia širdimi žiūrėjo i nusvyruojančią figūrą, kol toji dingo iš akių. Paskui kaip per sapną grįžo trobon. Virtuvėje smagiai traškėjo ugnis. Rūta ruošėsi apie puodus. Triukšmavo vaikai. Morta atsisėdo ant lo vos prie lango. Pro medžių proprašė matėsi malūnas. Mortai būdavo smagu žiūrėti, kaip lekia ratu jo pilki galingi sparnai. Ji įsivaizduodavo maišais užverstose patalpo je vaikščiojantį miltuotą stiprų žmogų pri dulkėjusiais ūsais, kuris valdė šią nesudė tingą, bet visiems reikalingą mašiną, ir per gyvendavo malonų pasididžiavimo jausmą. Morta mylėjo malūną kaip viską, kas buvo susiję su Motiejumi. O dabar tas šmaikš tus sparnų sukimas jai kėlė siaubą. No rėjo toj pat bėgti i malūną (Spiaut i žmo nių apkalbas!), priremti Motiejų prie sienos ir sužinoti teisybę. Bet prisiminė vai šes pas Lapinus, kai buvo užplutas Tolei kis, Strazdiene, Šileika, Motiejų, jų mįslin gas užuominas, ir dabar kiekviena, atrodo, nereikšminga smulkmena igijo aiškią pras mę.

Ištisą naktį už lango šniokstė vėjas. Rytė netikėtai atsidarė trobos durys ir i vidų įėjo Lapinas. Miltinas, paraudusiom akim — per naktį malė. Morta smogė jam tokiu žvilgsniu, kad iš nustebito pykpe iškrito.

— Kas atsitiko, Mortel? — Nelisk man daugiau i akis, galvijau, galvą perskelsiu! — Išstūmė pečių per sienkštį, užtrenkė prieš nosį duris ir užka bino kablį.

Po pietų apylinkės pirmininkas Daujotas atnešė pakvietimą: rytoj šaukia i rajono vykdomąjį komitetą. Visa nutirpo. Net ne pagalvojo, kad vykdomasis neturi nieko bendra su tuo reikalu. O kai pagalvojo, tai nusprendė, kad norima ją gražiai apgauti. Nueis, o iš ten nuvarys i miliciją. Taip, tikriausiai taip! Matyt, vakar Šileika dar kam nors pasakė. Dabar tampos... O gal ir apkaltins. Ir iš tiesų argi ne kalta! Jau vien todėl kalta, kad tiek metų mylėjo žmo gų ir nežinojo, ką myli.

Martynas pastatė motociklą vykdomojo komiteto kieme ir neryžtingais žingsniais išėjo i gatvę. Iš pradžių buvo manęs užei ti i ligoninę pas Arvydą, tačiau toj pat at metė šią mintį. Arvydas per silpnas, kad būtų galima su juo kalbėti apie tokias daly kus; o jei ir būtų galima, kas iš to? Juk ar neaišku, ką jis pasakytų... Gal i vykdomą jį, pas pirmininką Alseiką? Nuoširdus žmo gus. Išsikalbėtu, suprastu. Bet ar padėtų? Kas gali padėti tokiame reikale? Jei žmo gus būtų pranašas, pramatytum, kas bus rytoj, o dabar... Įmetė, kaip aklą šunytį i vandenį, ir kapstykis kaip išmanai i kran tą.

Martynas pasuko šaligatviu rajkomo link. Jis neketino ten užteiti, bent išvažiuo damas i Viešvilę. Buvo daugiau, negu tik ras, kad ten jo laukia tas pats atsakymas: „Neįsakomė, neverčiame, tik patariame...“ Jis nujautė, kad Naviko įvalgumas, kurio dėka buvo „surasta“ šimtas dešimt hekta rų dirvos kukurūzams, tap pat neatsitiktis nis, o greičiausia įkvėptas iš šalies. Ne, Martynas visai negalvojo užteiti i rajkomą. Jisėjo šaligatviu šiaip sau, be jokio tikslo, tikėdamasis laimingo atsitiktinumo, kuris padėtų apsispręsti. „Dešinė koja — „taip“, kairė — „ne“. Kuriojo žingsniu pasibaigs šaligatvis, priėjus pirmą sankryžą, taip ir padarysiu“. Šaligatvis pasibaigė „taip“.

Tai reikėdė priimti Naviko pasiūlymą. „Rei kia iki trijų kartų. Dabar antai iki vaistinės laiptelių...“ Šį kartą išėjo „ne“. Trečias tarpas — iki tos vietos, kur prasidėjo išar dytas šaligatvio klojinys — vėl baigėsi deši nės kojos žingsniu. Martynas suglūmęs su stėjo. Jam pasirodė, kad praėiviai pastebė jo ir šaipydami sėka jo vaikišką žaidi mą, ir pasidarė iki asarų gėda savo silpnu mo. Pradžios mokykloje jis būdavo pirš tais, iššauks ar neiššauks atsakinėti pamo kos. Kartą mokytojas pastebėjo ir sugėdi no, sakydamas, kad tik silpnas žmogus, ne pasitikintis savo jėgomis, ieško atsitiktinės likimo malonės. Gyvenimas ne loterija, o kova. „Jis buvo teisus. Mokykloje aš dau giausia už visus būdavau...“ — karčiai pa galvojo Martynas. Užsirikė ir nuėjo toliau.

Pro šalį prabėgdavo moterys su pirkiniais. Ties vienu kiemu dvilinkai sulinkusi senu tē stumdė vaikų vežimėlį. Ant stogo, apžer gęs šelmenį, jojo vienmarškinis stogdengys ir švilpaukdamas klojo toli. Netoliese užė pramkombinato baldų dirbtuvė; kvepėjo acetonu ir džūstančia mediena. Martynas prislėgtas dairėsi minkštos rytmečio saulės užlietoj gatvę, kuri pulsavo įprastu darbo dienos ritmu, ir su pavydu galvojo, kad tik rausiausiai tų kuklių namelių viešpatijoje ne rasi nė vieno žmogaus, kuriam reikėtų spręsti tokį keblų klausimą, kaip jam, Mar tynui. „Geriausią paprastam pėstininkui. Išakė, padarė, ir šventa“. Staiga jam ding telėjo, kad Jūrenas irgi, gal būt, šią aki mirką sprendžia tokį klausimą, kuris jam atrodė neįsprendžiamas, irgi ieško išel ties. O jo klausimas, be abejo, žymiai sudė tingesnis, painesnis, nes gi ir pareigos, ne pa liginis... Nuo tos minties Martynui pa lengvėjo; jis pajuto, kad priešiškusmas Jū rėnui sklaidosi, apmaudas atležta, o krūti nės gimsta pažįstamas nusiramino jausmas.

— Martynai... — Kažkas timpltelėjo už rankovės. Pasuko galvą ir pamatė greta Mortą Rimšienę. Moteris aiškiai apsidžiau gė, ji sutikusi, tačiau Martynas negalėjo ne pastebėti neįprastos jos veido išraiškos — buksčios ir susirūpinusios.

— Rimšienė! Kaip čia atsiradai? — Mar tynas nustebe peržvelgė ją nuo galvos iki kojų. — Išsipusčiusi kaip sekmadienį... Nauji batukai, skarelė, suknia. Jaunamar tē!

— Niekas nenauja, Martynai, tik retai nešioju, taip atrodo. — Morta paraudo ir nuleido galvą nesiryzdama. Toks nedaras mas buvo svetimas jos būdai, ir Martynas dar labiau nusistebėjo. Pagaliau ji ryžosi: — Gal yra laiko? Turiu i tave reikala...

— Na jau. Ar ne skyrėybą atvažiavai? — pajukavo Martynas. — Nori įrašyti liudi ninku?

— Kur ten seni žmonės sviatą bejuokin sim. — Atsiduso, sukaupė visą drąsą ir pra tiesė Martynui pakvietimą, kurį laikė su

gniauzu si suprakaitavusioje saujoje. — Pa skaityk. Kažko i vykdomąjį kviečia. Padėk užteiti...

Kol Martynas skaitė pakvietimą, Morta, sulaikiusi kvapą, jo veidą stebėjo.

— Tu i kultūros skyrių. Apačioje dar kažkas prirašyta, bet neįskaitau.

— Užtaigi, kad negalima įskaityti... — Morta įsikabino Martynui i rankovę kaip vaikas. — Padėsi užteiti, pirmininke? Tu įpratus su valdininkais...

Martynas gužtelėjo pečiais. Kodėl gi ne užteiti, — tai dargi padės išsiblaškyti, o gal net užves ant išganingos minties, — bet ji stebino Mortos bailumas. Sunku buvo pati kėti, kad čia ta pati moteris, kuri prieš po rą mėnesių šventino Maironijų vyrus virva galii, o keliom dienom vėliau išvarė iš trobos Naviką, neatsargiai prasiarusį ir už gavusį jos savimeilę.

Kultūros skyriuje juos priėmė sausas akiniuotas žmogelis pailgu lapės veidu. Žvilgeterėjo i pakvietimą, i Mortą, po to vėl i pakvietimą, patrynė delnus ir, keistai nusišypsojęs viena veido puse, pakėlė tele fono ragelį ir paprasė centrinę sujungti su kažkokios parodos direktoriumi. Iš ten at siliepė. Akiniuotis greitakalbe metė porą frazių, padėjo ragelį ir, prisitraukęs pakvie timą, brūkštelėjo apačioje porą eilučių ta pačia neįskaitoma rašysena, suteikusia Mortai tiek daug rūpesčio.

— Aha. Vadinasi, jūs ta pati? Džiaugiuo si, labai džiaugiuosi. Paremsime, palaikysi me! — Žmogelis patrynė delnus, pašoko, vėl atsisėdo. Jo akys spindėjo tokiu džiaugsmingu goduliu, tartum būtų sura dęs aukso gabalą. — Vanasi, liaudies ta lentas, audėja... Kaimas — neišsenkantis mūsų meno kadry šaltinis. Leiskite pa spausti ranką, drauge Rimšiene. Petrenas. Aš čia naujas darbuotojas. Džiaugiuosi, kad mūsų rajone yra tokių talentingų žmo nių, kaip jūs, drauge Rimšiene. Rašant pa kvietimą, įsibrovė nedidelė klaida: jums reikėjo užteiti tiesiai i parodą, pas direktorę drauge Švelnytę. Jūs, be abejonės, žino te, apie kokią parodą kalbu? Šiuo metu mū su mieste tėra viena paroda — rajono liau dies menininkų kūrybos paroda. Vanasi... Bet aš džiaugiuosi, labai džiaugiuosi tokia klaida, kurios dėka, drauge Rimšiene, ga liu susipažinti su jumis anksčiau, negu tai būtų atsitikę evoliucijos keliu. — Petrenas nusišypsojo, dabar jau kita veido puse, pa aiškino, kaip rasti parodą ir, paspaudęs abiem rankas, mandagiai palydėjo iki du rų.

Martynui pasidarė įdomu, ir jis nuėjo

kartu su Morta, nors toji ir nebeprašė. Kol Morta gaišo direktorės kabinete, Martynas sukiojosi erdviame kambaryje, apžiūrėda mas stendus. Paroda buvo atidaryta prieš porą savaitių, ir nusistebėjo, kad nieko apie tai negirdėjo. Tiesa, kažkas minėjo...

Ne, rodos, buvo kelios eilutės rajono laik rašty. Tiesiog neatkreipė dėmesio. Ne ku kurūzai, ne trąšos, ne sėjos suvestinė... Savaimė suprantama. Argi dabar tas kai mo žmogui rūpi? Bet jau iš tiesų nustebo, pamatęs eksponatus. Ekspонатų buvo ne daug, tačiau gana įvairūs: medžio drožni niai, keramika, inkrustacijos, rankdarbiai, o pačioje matomiausioje vietoje, centriniame stende, buvo išstatyti keli audinių pa vyzdžiai — kaklaraistis, rankšluostis, pora takelių, — kuriuose Martynas, nespėjęs per skaityti kortelės, atpažino Mortos ranką.

Martynui buvo keista, kad žmonės, sugebę je padaryti tuos gražius daiktus, gyvena kažkur netoliese, tame pačiame rajone. Su kitu jis, gal būt, ne kartą yra susitikęs, net persimetęs žodžiu, o su Morta, pavyzdžiui, daug metų išgyvenęs viename kaime, ir ne pastebėjo, kad jie būtų kuo nors ypatingi.

Įėjo Morta su direktore. Švelnytė, liekna, dailiai nauagusi mergina, negraži, bet la bai įdomaus veido, paėmė Mortą po ranka ir nuvedė prie centrinio stendo.

— Jūsų darbeliai visiems labai patiko, — kalbėjo Švelnytė, neatitraukdama susi žavėjusio žvilgsnio nuo Mortos, tartum ši būtų vertingiausias parodos eksponatas. — Mes neapsirikome, parinkę jums geriausią vietą. Matėte atsiliepiamų knygą. Vieni pa gyrimai! — Švelnytė pasilenkė ant stendo ir ėmė aiškinti tuos ypatingus Mortos kūri nių privalumus (kūrinių! — ji taip ir pasa kėlė!), kurie, jos manymu, žavi kiekvieną, ugdo liaudies skonį ir teikia žmogui este tinio pasitenkinimo. — Draugas Toleikis aš, kad namie turite daugiau dirbinių. Pa rinkite. Papildysime jūsų skyrių. Be to, iš duosiu mažą paslapį: geriausi kūriniai bus atrinkti ir pasiųsti i Vilnių, i respublikine liaudies meistrų parodą. Jūs neginčytina kandidatė — pakanka jį keturių dalykėlių, kuriuos čia turime, bet jeigu surastumėte daugiau, gal net įdomesnių, nėra kalbos, būtų geriau. Surasite, gerai? Štai ir susita rėme. Prisipažinsiu, paroda, konkrečiai aš, jūsų atžvilgiu pasielgėme netaktiškai, vog čia išstatydami jūsų darbus. Bijojau, kad galite išsižeisti. Bet, kaip matau, esate pro tinga moteris, suprantate, kad jūsų užsi spyrimas buvo neapgalvotas, ir aplanai... Na tiek to. Verčiau apžiūrėkime parodą.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI EUROPOJE

RAŠO P. GUDELIS

(6)

Tačiau mano nustebimas dėl vieno v-bos išsišokimo yra toks didelis, kad aš, baigdamas savo apsidūmimus apie Europos lietuvių tarpvalstybinės veiklos veiklą, negaliu nutylėti man kylančios baimės, kad tokie veiklai Vokietijoje gresia pavojus visiškai sužlugti. Šiuos baiminimus įvarė man kr. v-bos vasario 26 d. Informaciją 1 nr. Jame nėra nė mažiausių užuominų apie sivilninančią gimnazijos reikalų sutvarkymo problemą ryšium su PLB tikrinimo komisija. Išsamiai aprašomas gimnazijos patalpos prastasis nepriklausomybės minėjimas. Prieš paminėti iškilmes dalyvavusių vokiečių laikraščių korespondentų vaidinimui ir gimnazijos vaidmeniui apskritai pagyrimai. Po to sekančiame posme skelbiamas toks v-bos „sprendimas“: „Svarstant šiuos svetimųjų spaudos vertinimus, kurie taip aštriai kontrastuoja su kai kuriais sistematingai platinamais atsiliepimais lietuviškojo spaudoje, kuriuos su regimu džiaugsmu kartoją aiškūs Lietuvos laisvės priešai, savaime kyla klausimas, kas gi, ar svetimieji, ar savieji, broliai lietuviai, yra keistai akli. Čia gal bent tas jaunimas, kuriam Vasario 16 d. vardas yra brangus kaip tėviškė, turės savo aišką ir blaivią nuomonę“.

Ir aš turėjau laimės tose iškilmėse dalyvauti ir suspėjau savo pasigrožėtus išpūdžius jau net dviejose korespondencijose išlieti. Bet aš neįsivaizduoju, kad v-ba būtų tokia naivi ir tikėtusi tokiu savo „sprendimu“ numalšinti visuomenės rūpesčius gimnazijos reikalais bei ką nors įtikinti, kad nebe PLB tikrinimo komisija, kuri, pačios v-bos pranešimu, „gilinosi į visas problemas“, o iškilmėse ir vakarienių dalyva vokiečių laikraščių reporteriai yra tikrieji v-bos veiklos teisėjai.

Nepatikėtina, kad v-ba nieko nebūtų girdėjusi apie sausio 7 d. tikrinimo komisijos sekretoriaus inž. V. Adamkavičiaus Čigagoje padarytą pranešimą. Jei ji neturėjo JAV patikimo žmogaus, kuris būtų jai draugiškai prisuntęs „Naujienu“ iškarpa, tai prieš vasario 26 d. (Informaciją išleidimo data) ji jau neabejotinai buvo gavusi „Dirvos“ 11 nr. Ar ir jo lektūra neįveikė

priversti v-bą susimąstyti? Nejaugi jau ir „Dirva“, kuri ligi šiol nieko kita nespausdino, kaip nuosirdžiausius atsiliepimus apie didelę gimnazijos reikšmę lietuvių išlaikymui, kuri visuomet kėlė tik gerąsias, šviesias puses ir leido pasisakyti joje gimnazijai palankiems asmenims, dabar tuo mandragalvišku v-bos „sprendimu“ de graduojama į tų keistai aklių brolų lietuvių eiles, nes ir ji paskelbė ligi šiol vadinamuosius priešų šmeižtus?

Nežinau, kuriose dar JAV lietuvių laikraščiuose, be „Naujienu“ ir „Dirvos“, buvo rašoma apie inž. V. Adamkavičiaus pranešimą, tačiau minėtu v-bos „sprendimu“ jie visi paverčiami tais aklaiais lietuviais, nes, kaip matėme, „Europos Lietuvis“ apie tai nėra visiškai užsiminęs. Taigi v-ba laiko priešais visus, kas nemano, kad ji yra neklaidinga.

Todėl turiu viešai prisipažinti, kad ir aš jau jos seniai tokia nelaikau. Gyvendamas tolimame Vokietijos užkampyje ir nieku negalėdamas pats prisidėti prie visuomeninio darbo, aš gerbiu, sakyčiau, net idealizuojau kiekvieną, kuris randa galimumo šioje veikloje pasireikšmus, kuriuos pats grožėjau ir kuriais pasigrožėti galėtų visi geros valios tautiečiai. Atsilankydamas viena, daugiausia du kartus per metus į gimnaziją, aš jaučiuos ten lyg tautinėje šventovėje, pats dalyvavau iškilmėse, kai jos sodyboje buvo išbarstyta saujelė žemės nuo Nežinomojo Kareivio paminklo Kau-ne.

Lankiausi gimnazijoje, kai ji „puošėsi“ tik barakais. Nakvodamas viename jų, įsitikinau, kaip pro jo sienas, kaip pro sieta, pūtė vėjas. Džiaugiausi išgirdęs, kad bus statomi nauji rūmai. Bestatydamas savo namuką, turėjau karčių nusivylimų dėl architektų ir rangovų nesąžiningumo, todėl, susitikęs vieną gerai pažįstamą revizijos komisijos narį, papasakojau jam apie tai, pabrėždamas, kad, statant mokyklos rūmus, reikėtų būti labai atsargiems. Pasiūliau papasakoti v-bai arba jos skirtajai statybos komisijai apie savo patyrimus ir išpėti juos, iš kurios pusės gresia pavojai. Mano pasiūlymas nebuvo išgirstas. Su-

prantama, kad aš ir toli būdamas domėjauosi statybos darbų eiga. Girdėjau apie architekto pakeitimą. Nesistebėjau, nes man teko net du kartus pakeisti. Atmetęs architekto priprastų rangovų pasiūlymus, pats susitariau su kitais. Tuo būdu sutaučiau per 15 proc. sąmatoje numatytosios sumos, nors paprastai statybos pabaigoje kaštuoja net ligi 25 proc. brangiau.

Gimnazijos rūmus bestatant, man teko vos vieną kartą, 1964 m. Stud. Savaitės metu, apsilankyti Huetttenfelde. Teko nugirsti, kad visus reikalus tvarko prityręs, pats rangovo darbai besiverčias, todėl nė kieno patarimų nereikalingas A. Mariūnas. Buvo pasakojama, kad jis faktiškai mažai ir testitaria su kitais v-bos nariais. Pamačiau sau, kad jei jis savo, be abejo, daug didesnius už manuosius, patyrimus paverstų gimnazijai, tai gali sutauptyti didesnes sumas. Tačiau negalėjau nuslopinti minties: o kas bus, jei tas įvairias kombinacijas kitaip panaudos?

1965 m. kovo mėn. teko nugirsti, kad dėl nuomonių skirtumų rūmų statybos reikalais iš v-bos pasitraukė pirmininkas kun. dr. J. Aviža. Kas per skirtumai buvo, nepatyrė. Bet mano susidomėjimas vis labiau augo. Pažįstami iš JAV prisųsdavo „Naujienu“ iškarpa, kuriose būdavo „nepaįstamai“ kritikuojamas visas lietuvių visuomeninis gyvenimas Vokietijoje. Pasipiktindavau juse užtiknamomis nesąmonėmis, bet raskdavau ir vieną kitą įtarimą, kuris ir mane prieš tai kankindavo.

Sekant spauda, man vis labiau aiškėjo, kad v-bos elgesys iš principo skiriasi nuo JAV visuomenės pageidavimų. Ten buvo siūloma, kad v-ba, pradėdama rūpintis naujų rūmų statybą, kviestų JAV visuomenės atstovus bendrai apsvaistyti tų reikalų, nes ji ligi šiol daugiausia gimnaziją rėmė ir, be abejo, turės nemažai dolių suaukoti naujiems rūmams. Mano manymu, visai pamatuotas pageidavimas. Tačiau v-ba tų balsų nenugirdo ir visus statybos bei finansavimo reikalus pasiėmė pati viena spręsti.

Jei likimas būtų lėmęs v-bai tuos darbus sklandžiai įvykdyti, visi jos darbus iš šalies sekę nebūtų turėję progos baimintis ar šnairuoti. Bet prasidėjusios chroniškos krizės pačioje v-boje davė progos plisti įvairiems ir vis kitokiems gandams.

Pirmiausia pasitraukė v-bos pirmininkas J. Rugienius. Neilgai ištvėrė tose pareigose ir kun. dr. J. Aviža. Išstojo iš v-bos mok. T. Gailius. Ir visi be jokių „komentarų“. Birželio 1 d. su triukšmu pasitraukė A. Mariūnas. Ir apie tai viešai niekam nė žodžio neprasitarė, lyg tai būtų paprastas šeimininis nesusipratimas. Buvo pasirūpinta, kad garbės teismas išmestų A. Mariūną net iš bendruomenės, bet jis grasino ieškoti teisingumo vokiečių teisme.

Atsiminkime dar, kad ir PLB tikrinamoji komisija buvo priversta šaukti pagalbon vokiečius sąskaitybininkus. A. Mariūno demonstratyvų tikrinamosios komisijos ignoravimą, be abejo, suprato ir „įvertino“ vokiečiai sąskaitybininkai. Taigi jau gresia pavojus, kad ir vokiečių įstaigos prasidės lietuvių vadovybės kivičių svarstymas. O tas gali patarnauti pretekstu gimnazijos finansavimą parėmusiems vyriausybės organams susidomėti ir pradėti teirautis. Neatrodė, kad v-bai pavyktų atsikalbėti. Tada v-ba turės kitaip neprikvėčiamąjį atsiskaityti A. Mariūną priversti paklusti Teismo tardytojo kvietimui.

Galėtų ir, sakyčiau, privalėtų pati valdyba pirmoji tos priemonės griebtis. Tuo ji įrodytų savo švarumą. Tačiau ji nesirytė tai daryti dėl visiškos nesuprantamo noro išlaikyti viską paslaptįje. Jei ji ligi šiol ne norėjo suprasti „Naujienu“ anonimų skundų „insinuacijų“, tai jau būtų pats tikras laikas patikėti V. Giedrimo nuosirdiems [tikinėjimams gėlbėti padėti, nes „višiuomenės pasitikėjimą atstatyti negalima tyla ir faktų nuslėpimu. Priešingai, išskėlimas tikros padėties ir ieškojimas būdų netvarkai pašalinti yra vienintelis galimas kelias pateisinti tolimesnę gimnazijos egzistenciją“.

Baisu pagalvoti, kad v-ba gali nepaklusti net jai palankios JAV lietuvių visuomenės dalies reikalavimui pašalinti negeroves, patraukti atsakomą kaltininkus ir sudaryti sąlygas tolimesnei „veiklai be prieikaštų“. Tas neišvengiamai priverstų aukas nutraukti ir dėl to gimnaziją likviduoti. O turint galvoje neapdairius ikeitimus, tas priverstų visiškai Rennhofo nuosavybės netekti.

Taigi, iš kokios pusės nepažvelgtume, gimnazijos reikalų neatidėliotinas sutvarkymas virsta Vokietijos lietuvių tarpvalstybinės veiklos veiklos egzistencijos klausimu. Gal aš esu per jautrus, susiprovincinęs, nebesuprantu visuomeninės veiklos grumtynėse užsigrūdiniusių ir prie rizikos pripratusių darbuotojų. Bet man darosi bangu, kai, mano manymu, b-nės v-ba eina balansuodama siauru kabančių tiltelių per bedugnę.

Pagaliau negaliu nepaminėti, kokį gilų įspūdį padarė man inž. V. Adamkavičiaus pareiškimai Margočio radijo pasikalbėjime. Kaip iš nuotraukos matyti, jis yra jau nosios kartos atstovas, kuris, lyg tyčia, tuos skausmus turėjo pergyventi vadinaimaisiais Jaunimo metais. Negi išdrįs kr. v-ba ir jį įtarti pikta valia turint, kai jis sako: „Atvirai pasakius, labai pergyvenau tą tikrinimą ir vėlesnį laikotarpį, kadangi tiek Vokietijoje ir grįžus į JAV-bes prisiklausiau visko — spaudimo, grasinimų, atkalbinėjimų, patarimų, jog anksčiau ir da-

bar atrodė, kad padariau savo visuomeniniam gyvenime vieną iš didžiausių klaidų ir gailuos tos minutės, kada sutikau vykti ir prisidėti prie tikrinimo komisijos. Man atrodė, kad tokios revizijos, kokią mes bandėme atlikti, nieks nenorėjo“.

Aš labai gerai suprantu inž. V. Adamkavičiaus nusiminimą ir reiškiu jam nuosirdžiausią užuojautą, nes ir pats esu savo gyvenime ir beveik tokiame pat amžiuje 40 metų išstojau iš kariuomenės, nes, mirus broliui, turėjau perimti tėvų ūkį. Suprasdamas kooperacijos vaidmenį, tuojau suorganizavau savo valsciūje žemės ūkio ir kredo kooperatyvus ir atstovavau jiems šiauliuose įsteigtoje rajoninėje žemės ūkio kooperatyvų sąjungoje „Gamintojas“. Kai kitais metais buvo steigama visos Lietuvos ž.ū. kooperatyvų sąjunga „Lietūkis“, dalyvavau jo steigiamajam suvažiavime ir buvau išrinktas į jo revizijos komisiją. (Tu riu žinių, kad L. Enc. XVI tome „Lietūkio“ aprašyme yra paminėtas mano išrinkimas 1923. VI. 22 d.).

Buvau perrenkamas dar bene trejus metus. Paskutiniaisiais metais komisijoje buvom: J. Lapėnas, Kviska, abu visuomeninėje veikloje gyvai dalyvavę Kauno gyventojai, ir aš, tolimo Latvijos pasienio provincionals. Turėdami galimumą nuolat sekti, jie aptiko vieno prekybininko veikloje „netikslumų“. Prieš metinį suvažiavimą atvykus man į revizijos komisijos posėdį, jie paskyrė mane sekretoriumi. Aš turėjau surašyti revizijos komisijos aktą, tačiau jie įtikino mane išvengti aštresnių formulavimų protokole (nes ir jie būtų privalėję tuos kaltinimus savo parašais patvirtinti). Vieton to, jie paskyrė mane rev. kom. pranešėju suvažiavime. Tuo būdu man buvo suteiktas galimumas, kas man gulėjo ant širdies, pasakyti žodžiu. Ir pasakiau... Viską

tinkamais vardais pavadinau ir visus taškelius ant i sudėjau...

Pasirodė, kad išdrįsau, tikriau pasakius, buvau sugundytas papusti prieš vėją. Pabakščiau į skruzdėlyną. O rezultatas? — Ir kaltinamasis, su tipinga jo veidui šypsenai, pasiteisino, ir bene abu komisijos nariai buvo perrinkti, jei ne tuojau pateko į valdybą, tik mano kandidatūra nebebuvo net pasiūlyta. Tik vėliau paaikškėjo man, kad minėtieji kitos pakraipos veikėjai gėdė taip pat įsigyti daugiau įtakos sąjungoje. Mano lūpmas jie pasakė, kad jie jau pakankamai yra „išgilinę“ ir į užkulius. Ir iš tikrųjų jie greitai užėmė koop. judėjime svarbias vietas ir vienas daugiau, kitas mažiau „pasizymėjo“.

Galui tik pridurti, kad mano gyvybei tas nepakenkė ir aš niekad nesigailėjau atvirai pasakę tą, kuo buvau giliausiai įsitikinęs. Nieks nėra man vėliau prikišęs, kad pasielgiau neteisingai, tik „nepraktiškai“. Norėčiau raminti inž. V. Adamkavičių, kad ir jam dėl to nereikės anksčiau mirši. Tai reikia palaikyti užsigrūdiniimo priemone. Gyvenimas pilnas dar didesnių netikėtumų.

Visą gyvenimą nesidrovėjau pasakyti viešai savo nuomonę ir ją ginti. Jei šandien pseudonimu neprisidėjimas pareiškiu savo giliausius įsitikinimus, gerai suprantu, kad „mūsų viršūnės“ mano žilos galvos už tai nepaglostys. Matyt, kad taip jau buvo lemta, kad pradėjęs rašyti liaupsinimus, turėjau baigti „graudžiais verksmais“. O aš teprašysiu Dievą tik vieno, kad Jis atvertų akis pačiai v-bai, kad ji atšauktų tokius nevykusius „aklųjų brolių“ kaltinimus ir greičiau išbristų iš tos makalynės taip, jog nesužlugdytų vokiečių tautietie pradžiusios reikštis pagarbos geram lietuviu vardu.

(Bus daugiau)

Taip, „sugalvota“. Tas bičiulis svečias neįo į gėlių parduotuvę pirkti, bet pats padarė iš šakų, žalumynų, samanų, įvairių gėlyčių ir raudonų erškėtvaisių menišką ir neįprastą kūrinių.

Zinoma, ne visi taip moka ir sugeba. Bet svarbu, kad visas eitų iš širdies.

MOKYKLOJE

Mokytoja:

— Sakyk, Maryte, jeigu jūsų motina visiems keturiems vaikams nori kiekvienam duoti po du obuolius, kiek iš viso turi ji pirkti obuolių?

Marytė pagalvoja ir sako:

— Nė kiek jai nereikia pirkti.

— Kaip tai? Pagalvok geriau, — bando vėl mokytoja.

— Ponia mokytoja, mūsų mamytė tikrai jokių obuolių nepirks. Kam jai pirkti, kada mes turime didelį sodą ir mūsų rūšys pilnas obuolių!

NILO MATUOKLĖS

Nilo matuoklės — tai senoviniai vandens matavimo postai, kuriuose egiptiečiai stebėjo Nilo vandens lygio svyravimus.

Nilo baseine žinoma apie 20 tokių matuoklių. Tai originalūs ir sudėtingi statiniai. Daugelis jų buvo sugriauti, kai kurie ne kartą pertvarkomi.

Žinomiausios yra Elefantinos, Asuano, Luksoro, Kerneno, Rodo (Kairo priemiesčio) matuoklės. Geriausiai išlikusi Rodo matuoklė, kuri naudojama maždaug nuo 621 metų eros metų. Rodo matuoklėje sužymėta ilgiausia sistemų vandens lygio matavimų eilė. Žinomi ir senesni vandens atžymėjimai, bet jie nėra tokie sistemingi. Tame pačiame Egipte rasti 179 ryškūs aukščiausio Nilo lygio pažymėjimai, išskirti uolose. Kaip tvirtina archeologai, jie buvo padaryti antrosios faraonų dinastijos laikotarpiu, prieš 4000 metų. Uolos gabalai su šiais pažymėjimais išvežti iš Egipto ir saugomi Palermo muziejuje, Sicilijoje.

Rodo Nilo matuoklė yra tobuliausios konstrukcijos tokio tipo įrenginys. Tai šulinys, kurį su upe jungia du tuneliai. Šulinio skersmuo apie 5 m. Jo centre pastatyta graži šešiakampė kolona, besibaigianti kapiteliu. Ant kolonos padaryta skalė, kurių žymėjimas Nilo vandens lygis. Šulinio vidine siena eina sukti laiptai, nuo kurių stebėtojas darydavo pažymėjimus.

Egiptiečiams svarbu buvo stebėti Nilo vandens svyravimus, nes jų gyvenimas tiesiogiai priklausė nuo vandens lygio upėje potvynio metu.

Senovės romėnų mokslininko ir rašytojo Plinijaus Vyresniojo (23-79 m.) liudijimu, Nilo vandeniu pakilus tik 12 uolečių, bus badas, 16 uolečių — labai geras derlius. Tai buvo žinoma ir paprastiems felachams, kurių žinioje buvo Nilo vandens lygio matuoklės. Ant vandens matuoklių šulinio kraštu stovėdavo variniai ereliai — patelės ir patinas. Juose buvo įtaisyti mechanizmai, kuriais galima buvo judinti sparnus ir sukelti garsą. Kada pirmą potvynio dieną šventikai meldamiesi atidarydavo šulinį, visi suklusdavo — kuris paukštis su riks pirmasis. Patino šauksmas „pranašaudavo“ gerą potvynį. Yra žinių, kad būdavo pakeliamos potvynio lygio pažymos, nes pagal įstatymą mokesčiai būdavo pradėdami rinkti nuo to momento, kai vandens lygis pasiekdavo aukščiausią atžymą. Mokesčiai būdavo juo didesni, juo aukščiau pakildavo vanduo.

VASARA ATEINA !

Mieli tautiečiai, dabar pats laikas aprūpinti savo giminaičius Lietuvoje vasarinę aprangą. Idant jums nereikėtų sukti galvos kombinuojant, kas siūstina, mes čia sudarėme kelis specialius siuntinius, kuriuose yra visa tai, kas vertinga, reikalinga, naudinga, gražu ir vienkart džiugu gauti.

LAUMĖS JUOSTA (I)

Susegamas vilnonis mot. arba vyr. nertinis; vyr. arba mot. nailoninės kojinės; viln. angliška medž. vyr. arba mot. kostiumui — 3½ jardo; itališkas nepermatomas gražių raštų nailonas sukelei — 4 jardi; vyr. arba mot. batukai; itališkas vyr. arba mot. nailoninis lietaipaltis; vyr. arba mot. lietsargis; perlų karoliai arba šilk. kaklaraistai; vyr. arba mot. baltinių pora; ir vasarinė bliuskutė arba vyr. marškiniai.

Kaina su pasiuntimu ir muitu tik £30.0.0.

KASTYTIS (II)

Viln. angliška vyr. kost. medžiaga Boston arba Herringbone 3¼ j.; vyr. nailoniniai išeiginiai marškiniai; vyr. pusbačiai; vyr. ital. nailoninis lietaipaltis; vyr. prie kostiumo pritaikytas kaklaraistai; vyr. nesusidėvinčios kojinės; 6 gražios nosinės; ir Biro amžinas pieštukas.

Kaina su pasiuntimu ir muitu tik £23.0.0.

JŪRAITĖ (III)

Mot. kostiumui arba vasariniam paltui 3 j. vilnonės angl. medž.; itališko nepermatomo puikaus nailono sukelei — 4 j.; vilnonis nertinukas be rankovių; balti arba lakuoti batukai; švelnus nailono kelnaitės ir apatinukas su pagrazinimais; 2 poros nailono kojinių; itališkas mot. nailoninis lietaipaltis; dailus rankinukas ir šilkinė skarelė.

Kaina su pasiuntimu ir muitu tik £23.0.0.

Jungtinis Kastyčio ir Jūraitės siuntinys kainuoja tik £43.0.0, nes susitaupe 3 sv. pasiuntimo išlaidų.

Siunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius (tik naujų prekių). Tokius siuntinius (iki 22 lbs) galite adresuoti mums, ir mes juos išsprendijusime į Lietuvą už Inturisto imamą mokestį. Mūsų sąskaitos už per mus Jūsų pasiūstus į Lietuvą siuntinius suteikia teisę gauti atitinkamą Income Tax sumažinimą. Prie tokių siuntinių galime pridėti šį tą ir iš mūsų kataloginių prekių. Slųskit užsakymus, reikalaukit pavyzdžių ir kainininkų:

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421, HACKNEY ROAD, LONDON, E.2.

Telef. SHO 8734

Seniausioji šioje srityje lietuvių firma. Greitas, garantuotas ir gavėjo parašu patvirtintas pristatymas! Atstovai: Anglijoje — A. Kuznickas, 31 Milton St., Eccles, Manchester. JAV — L. Venckus, 7030, So. Talman Ave., Chicago, Ill. Australijoje — K. Stankūnas, 5 Markwell St., Brisbane, Qnland. Kanadoje — A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ont.

Europos lietuvių kronika

JAUNIMO KONGRESO LĖŠŲ VAJUS

Paskelbus lėšų vajų, gautos aukos: P.B. Varkala — 30 sv., Dr. J. Mockus iš Derby 3 sv., Kostas Želmis iš Lietuvos Sodybos 3 sv., J. Vilčinskis 5 dol., A. Černiauskas 1 sv., V. Jokubaitis 1 sv.

Pradžią yra labai graži ir džiuginanti. Kviečiame visus D. Britanijos lietuvius pa remti būsimajam Jaunimo Kongresui savo au komis ir kartu parodyti didžiausią mani festaciją, kad mes visi čia galime daug ką padaryti savo lietuviškame gyvenime!

Aukos siųsti: Elena Blūdžiūtė, 36 Blythe St., London, E.2.

JAUNIMO METŲ KALENDORIUS 1966

Gauta Jaunimo Metų kalendorių, kišeni nio (didesnio) formato, su labai gausia in formacija apie lietuvišką gyvenimą lai svaime pasaulyje. Kaina 1 dol. ar 7 šil.

SVEIKINIMAI VISIEMS

„Europos Lietuvis“ redakcija yra gavusi šitokių laiškų:

Iš pavasarinės vilkiukų ir skautų savait galio stovyklėlės siunčiame tamstai ir per tamstą visai mieliai visuomenei, rėmė jams ir organizacijų valdyboms mūsų sto vyklinius ir velykinius sveikinimus, pilnus jaunatviškų jėgų, pasiryžimo tobulėti, dirb ti laisvai tėvynėje Lietuvoje ir lietuviškajai skautybei.

Dievas, tėvynės meilė ir broliškumas te lydi jus ir mus.

Budime!

Stovyklautojai (parašai visų dalyvių)

SKAUTISKŲ FILMŲ VAKARAS IR ŠOKIAI

Balandžio 30 d., 6.30 val. vakare, Parapi jos salėje (345A Victoria Park Rd., London, E.9) bus rodomi skautiškojo jaunimo fil mai iš tarptautinių ir savo stovyklų.

Po to Parapijos komitetas ten pat ruošia šokius, į kuriuos irgi visi kviečiami atsil anktyti.

PARAPIJOS PAVASARINIS BALIUS

Balandžio 30 d., šeštadienį, rengiamas pa rapijos pavasarinis balius - šokiai Sporto ir Socialinio Klubu salėje (345A Victoria Park Rd., E.9). Pradžią 8 val. Gros geras Mik Mackleiros orkestras.

NE LEEDS, BET SHEFFIELDE

Praeitą savaitę išspausdintoje žinutėje buvo pažymėta, kad šeimos iš Lietuvos su laukės A. Venskų gyvena Leeds mieste.

Iš tikrųjų turėjo būti parašyta ne Leeds, bet Sheffielde.

PADĖKA

Sv. Onos Moterų Draugija dėkoja visiem atsilankiusiems ir Margučių balių, ypač tiem, kurie dovanavo loterijai fantų — I. Dailidei, S. Tadaravičiui, J. Liūdžiui, K. Blažiui, M. Sinušienei, A. Kutkai, J. Vait kui ir P. Taujinskui.

Margučių premijoms aukojo A. Pukštys, P. Malalaitis ir P. Bradulskis.

Sv. Onos Londono Lietuvių Moterų D-ja

NORTHAMPTONAS

MIRĖ LIETUVIAI

Balandžio 11 d. dėl nelaimingo šeimyni nio gyvenimo nusizūdė nusinuodijamas dujomis a.a. Juozas Žurauskas, 39 metų amžiaus. Šeimos nepaliko. Giminės Lietu voje. Nors buvo lietinga diena, bet palydė ti Juozo į amžinojo poilsio vietą susirinko gan gražus tautiečių būrelis. Palaidotas ba landžio 18 d. Kingsthorpe R. kat. kapinėse.

Kapas paliko paskendęs vainikuose, bet gyvenimas nesugrąžinamas.

1965 m. lapkričio 4 d. staigiai nuo širdies priepuolio mirė a.a. Kazys Norkus, 64 me tų amžiaus. Paliko gimines Lietuvoje. Pa laidotas lapkričio 9 d. Kingsthorpe R. kat. kapinėse.

Abu mirę tautiečiai buvo ramaus, gero būdo. Dieve, duok jiems amžiną atilį.

L. Š.

PELNINGAS TAUPYMAS

Dabar laikas peržiūrėti savo investa cijas ir patikrinti, ar jūsų santaupos duoda tinkamą pelną.

BALTIC STORES INVESTMENTS CO.
(Z. JURAS).

421 Hackney Rd., London, E.2.

Tel.: SHO 8734

ir

PALANGA PROPERTIES LTD.

11 London Lane, Bromley, Kent.

moka 7% (grynais)

už investavimus 5 metams ir ilgiau

ir

6% (grynais)

už trumpesnius investavimus.

Investavimai garantuojami nekilnojamo

turtu. Sudarome testamentus.

Administruojam nuosavybę ir sutvarkom

visus palikimo reikalus.

STOKE-ON-TRENT

VYSKUPO LANKYMASIS

Laisvųjų Europos lietuvių vyskupas P. Brazys lankysis gegužės 7-8 d.d.

Gegužės 7 d., 4 val., rinkitės sutikti Vys kupą prie Tunstall Sacred Heart bažny čios. Vyskupas atvyksta 4 val. 10 min. ir at liks trumpas pamaldas, pasakys rekolekci nį pamokslą, klausys išpažinčių. Galima eiti jos ir angliskai, Bus ir kunigas lietu vis. Kiek tik įmanoma, stengtis visiems at likti išpažinti šį vakarą.

Gegužės 8 d., 12 val., prie Tunstall bažny čios rinktis pasitikti Vyskupo, kuris atvyks ta 12.10 val. 12.15 val. Vyskupo šv. Mišios, po Evangelijos — Sutvirtinimas.

Iš vakaro nespėjusių išpažinties klausio liet. kunigas nuo 11.45 val.

Po pamaldų Sneyd Arms Hotel Vyskupo priėmimas su oficialine ir menine dalimi.

Dėl Sutvirtinimo Sakramento ir kitų baž nytinių reikalų kreiptis į kun. S. Matulį, MIC, 16 Hound St., West Bridgford, Not tingham, o dėl priėmimo — į P. Dudėną, 13 Alexandra Rd., May Bank, Newcastle, Staffs.

VYSKUPO PRIĖMIMAS

Mažai mūsų kolonijai tenka smarkiai pa judėti. Nežiūrint didelės garbės, kad J.E. vysk. Pr. Brazys lankysis čia gegužės 7-8 dienomis, turime susirūpinti tinkamu pri ėmimu ir užimimu.

Šia proga kreipiamės į visus geros valios kaimynus, o ypač artimesnius, kad malon ėtume atsilankyti į pamaldas ir iškil mes.

Numatyta tokia iškilmių eiga:

1. Pamaldos Tunstall Sacred Heart baž nyčioje geg. 8 d., 12 val.
2. Po pamaldų visi renkamės į Tunstal lo Sneyd Arms Hotelio salę.
3. J.E. vysk. atvykus, skyriaus pirm. P. Dudėnas atidaro iškilmes.
4. V. Andruškevičius apibūdina Stoke on-Trent lietuvių koloniją.
5. Vaikučių pasirodymas — vadovauja N. Andruškevičiūtė-Dargienė.
6. J.E. vysk. Pr. Brazio žodis.
7. Fotografavimas ir pasikalbėjimas su vietinės anglų spaudos atstovu.
8. Pietūs J.E. vysk. Pr. Brazui, jo paly dovams ir svečiams.

Stokiečiai

BRADFORDAS

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Bradfordo Lietuvių Vyties Klube gegu žės 7 d. — šeštadienį — rengiamas Motinos dienos minėjimas. Paskaitą skaitys kun. J. Kuzmickis, o kitą programą patieks Lietu vių mokyklos mokiniai.

Minėjimo pradžia — 6.30 val. vakare.

Bradfordiečiai ir kaimynai maloniai kviečiami minėjime dalyvauti.

Vyties Klubu V-ba

COVENTRY

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

DBLS Coventry Skyriaus Valdyba gegu žės 7 d., 6 val. vak., Lenkų klubo naujojo puošnioj salėj, White Friars Lane (netoli Gaumont kino), rengia Motinos Dienos mi nėjimą.

Programoje numatoma trumpa paskaitė lė, deklamacijos, šokiai ir loterija.

Šokiams iki 12 val. gros vietinė lietuvių kapela, veiks baras ir užkandinė.

Visus tautiečius iš toli ir arti su drau gais ir pažįstamais maloniai prašom atsil anktyti.

Skyriaus Valdyba

DERBY

MOTINŲ MINĖJIMAS

Liet. parapijinis komitetas, pageidaujant parapijiečių susirinkimui, balandžio 30 d., 6 val. vak., Buxton Hotel, Boyer St., rengia Motinos Dienos minėjimą. Paskaitą laikys kun. A. Geryba iš Nottinghamo Liet. Jauni mo Židinio. Bus meninė dalis.

Rengėjai maloniai kviečia pagerbti miru sias ir gyvas motinėles.

NOTTINGHAMAS

PAGERBTUVĖS

Gegužės 7 d. Lietuvių Moterų Draugija rengia Motinos dienos minėjimą. Paskaitą skaityt kun. A. Geryba.

Programą išpildys A. Maldučio vadovau jamas dvigubas kvartetas, K. Venckaus akomponuojamas, ir K. Snelytės vadovau jama tautinių šokių grupė.

Bus šokiai ir veiks baras.

Pradžią 5.30 val.

Minėjimas ruošiamas Ukrainiečių salėje (30 Bentic Rd.).

Prašomi dalyvauti vietos ir apylinkių lie tuviai.

Lietuvių Moterų Draugijos Valdyba

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

NOTTINGHAM — St. Patrick's bažn., ge gužės 8 d., 12.30 val.

BRADFORD — gegužės 15 d., 12.30 val.

ECCLES — gegužės 8 d., 12.15 val.

CORBY — gegužės 1 d., 12 val., šv. Patri ko bažnyčioje.

NOTTINGHAM — gegužės 1 d., 11val., Jau nimo Židinyje.

STOKE-ON-TRENT — gegužės 7 ir 8 d.d. J.E. vysk. P. Brazio vizitacija. Smulkiau kronikoje.

DERBY — geg. 14-15 d.d. Vysk. P. Brazio lankymasis. Smulkiau kitą kartą kromikoje.

MANCHESTERIS — vysk. Pr. Brazio vizi tacija-rekolekcijos. Geg. 1 d., 10.30 v., iš kilmingos pamaldos N. Dame vienuolyne (Bignor St., Cheetham, Manchester 8). Išpažintys bus klausomos nuo 9.30 val. Bus teikiamas Sutvirtinimo Sakramen tas. Žadėjo ir Salfordo vyskupas bent trumpam apsilankyti.

J.E. VYSK. PR. BRAZYS Š. ANGLIJOJE

Atvažiavęs aplankyti Š. Anglijos lietu vių ir susipažinti su jų gyvenimo sąlygomis, J.E. vysk. Pr. Brazys, lydimas kapel. kun. J. Kuzmickio ir kun. A. Gerybos, ba landžio 16 d. atvyko į Leeds Holy Rosary bažnyčią, ant kurios laiptų pasitiko jį gra žus būrelis lietuvių, o mažutė Linda Vizba raitė įteikė gėlių puokštę. Šv. Mišias aukojo pats Ganytojas ir pamokslą metu nuosirdžiais žodžiais prabilo į susirinku sius, sustiprindamas jų dvasią. Po pamal dų garbingasis Svečias dalyvavo jo garbei surengtuose pietuose, kurių metu jį sveiki no kun. kapelionas, visų atstovai Janeliū nas ir Zamba, įteikdami apylinkės lietuvių auką. Ganytojas dėkojo visiems už nuosird ū priėmimą ir mintimis nukėlė visus į Lie tuvą, ragindamas dirbti jos naudai, ieškoti draugų kitataučių tarpe ir nepamiršti lie tuviškai išmokyti jaunąją kartą.

Tos pačios dienos vakare Bradfordo St. Ann's bažn. Ganytojas pravėdė susitelkimo valandėlę, pažėrdamas praktinių patarimų ir pats klausydamas išpažinčių.

Balandžio 17 d., 10 val. ryto, vysk. Pr. Brazys aukojo šv. Mišias Keighley lietu viams, pasakydamas religinėmis ir tautinė mis mintimis persunktą pamokslą. Visų vardu jį pasveikino ir jam padėkojo St. Jackūnas.

Tos pačios dienos 12.30 val. Ganytojas aukojo šv. Mišias Bradfordo St. Ann's baž nyčioje, o po gražaus pamokslą suteikė Su tvirtinimo Sakramentą lietuvių kalba trims mergaitėms ir dviems berniukams. Po pamaldų gausus būrys lietuvių susir in ko savame klube, kur Ganytoją atlydėjo Rev. A. Hinnighan, kun. A. Geryba ir kun. kapelionas. Mūsų šeiminingi vykusiai pa teiktų pietų metu Svečią sveikino kun. ka pelionas, įteikdamas visų sudėtą auką, T. Burokas ir Rev. A. Hinnighan St. Ann's kunigų vardu. Vysk. Pr. Brazys turiningo je kalboje nurodė tikėjimo sąlygas Lietu voje, ragino nepasimesti svetimų kraštų kryžkelėse ir itin pabrėžė tautinį ir relig inį jaunimo auklėjimą. Susirinkusieji Ga nytojui sugiedojo Ilgiausių metų, o anglui kunigui — Plurimos annos.

J.K.

KETTERINGAS

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

DBLS Ketteringo Skyriaus Valdyba ruo šia Motinos dienos minėjimą ir kviečia iš arti ir iš toli visus lietuvius.

Minėjimas įvyks gegužės 7 d., 6 val. va kare, Carrington St., Angel viešbutyje.

Programoje bus paskaita, o šokiams gros lietuviška muzika iš Londono. Taip pat bus loterija ir veiks baras iki 11 val.

Skyriaus Valdyba

LIETUVOS ISTORIJA TIK 28 ŠILINGAI

Dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės naujai iš leistos LIETUVOS ISTORIJS kaina Ang lijoje ir Europoje gyvenantiems lietuviams tik 28 šilingai.

Naujai gauta:

Ignas Končius — Žemaičių kryžiai ir kopytelės — 22 šil. 6 d.

Jurgis Gliuda — Delfino ženkle, premi juotas romanas, 234 psl. — 18 šil. 6 d.

Knygos gaunamos pas Dainorą, 14 Priory Rd., Kew, Surrey.

ŽEMAIČIŲ - VEIVIRŽENIŲ DĖMESIUI

Balfas tikisi gauti iš vieno buvusio ge ros širdies veivirženiško keletą tūkstančių dolerių siuntiniamis į Veiviržėnų miestelį ar jo apylinkes apmokėti.

Reikia įrodyti, kad siuntinio gavėjai yra neturtingi, reikalingi pašalpos (ligoniai, invalidai, senukai, gausios šeimos ir pan.). Jei kas žinotų panašią šeimą ar atskirą asmenų, malonėkite juos Balfui pranešti (105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211). Jei jų originalūs laiškai, irgi būtų gera tu rėti. Reikalas nėra skubus, dar galima tuo reikalu ir į Veiviržėnus parašyti ir tik ta da Balfu Centrus painformuoti.

Kun. L. Jankus, Balfu Reikalų Vedėjas P. S. Verta Balfui pristatyti paramos rei kalings ir tuos veiviržėniškius, kurie ne gyvena Veiviržėnuose, pvz., yra Sibire, Bra zilijoje ar net JAV, bet svarbu įrodyti, kad jiems parama reikalinga.

VOKIETIJA

OPIEJI REIKALAI

Iš Krašto Valdybos prim. J.K. Valiūno pranešimo Krašto Tarybai.

Puolimams ant Krašto Valdybos ir Va sario 16 Gimnazijos Amerikos lietuvių spaudoje nesiliaujant, 1965 m. birželio 23 d. KV nutarė prašyti PLB Valdybą paskir ti specialią komisiją ištirti naujo pastato tinkamumą, išlaidas ir projektų pakeiti mus. Tokia komisija buvo paskirta ir atvy kus į Huettenfeldą tą pat metų spalio 9 d. pradėjo tikrinimą. Komisiją sudarė inž. V. Adamkavičius, Chicago, dr. P. Karvelis, Baden Baden, ir dr. P. Radvila, Bern.

Tikrino spalio 9-10 ir 23-24 d.d. Per tą laiką taip pat turėjo pasitarimų su Švieti mo Komisija, Mokytojų Taryba, Kr. Tary ba ir iš šalies pakviestais visuomenės vei kėjais. Taip pat ėjo per visas klases, stebė dami pamokų eigą.

Jau pačioj pradžioj tikrinimo būdas su kėlė įspūdį, kad Tikrinimo Komisija ne atvažiavo nustatyti tikros padėties, bet įro dyti jiems jau iš anksto žinomus dalykus. Į bet kokius paaiškinimus iš KV pusės ma žai kreipė dėmesio. Baigę darbą išvažiavo nesupajindinę KV su rezultatais.

Dar ir dabar KV nėra supajindinta su tikrinimo rezultatais. Pirmos ir vienintelės žinios apie tikrinimo rezultatus pasiekė KV š.m. sausio gale vieno Amerikos lietu vių laikraščio iškarpu forma. Tame laik rašty paskelbti dalykai apvainikavo visų, ne tik Amerikos tariamų Vasario 16 Gim nazijos draugų, bet ir Vokietijos zanavy kų, gėlažių bei kitų „geradarių“ pastangas „gelbėti“ gimnaziją ir supajindinti visu menę su gimnazijos bei Bendruomenės va dovybės ydomis. Pvz., ten buvo rašoma, kad kun. Liubinas nežino, kur jis prapul d virš tūkstančio surinktų dolerių, kad A. Mariūnas pasiėmė virš 22.000 DM iš KV kasos nesant jokio nutarimo ir niekam ne žinant, už ką jis juos paėmė, kad gimnazi ja neturi nė vieno cenzuoto mokytojo ir kad todėl brandos atestatai niekieno nepri pažistami, kad bendrabuty nėra sienų ir t.t. ir t.t.

Kiek verti šie tvirtinimai, matyt jau iš to, kad už juos atsakingas TK narys V. Adamkavičius dalį jų tame pačiame laik rašty vėliau atšaukė, kaltindamas kores pondentą už per laisvą interpretavimą jo minčių. Bet tas dalyko nė kiek nekeičia,

BELGIJA

VASARIO 16 MINĖJIMAS LIEGE

Kovo 6 d. Belgijos lietuvių susibūrė ga nausiai, buvo atvykusių ir iš tolimesnių apylinkių. Mat, Liege buvo minima Vasa rio 16. Iš Charleroi miesto apylinkių, kur gyvena daugiausia mūsų tautiečių, vado vaujamų veiklaus apylinkės pirmininko V. Jonačio, atvyko net autobusas.

Minėjimas prasidėjo iškilmingomis pa maldomis, kurias laikė Belgijos lietuvių ka pelionas kun. J. Danauskas. Pamoksle ka pelionas priminė Tylos Bažnyčią Lietuvo je ir ragino malda ir sustiprintu tikėjimu pasitikėti Dievo teisingumu.

Po pamaldų lietuviškoms - belgiškoms vėliauėlėmis ir gėlėmis išpuštoje salėje prasidėjo minėjimas. Jį atidarė Belgijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė St. Bal tus, kviesdama sugiedoti Tautos himną. Po tradicinio sveikinimų pirmininkė papasa kojo apie Jaunimo Metų užsimojimus ir Amerikoje ruošiamąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą. Paskaitai buvo pa kviestas Ed. Cinzas. Prelegentas nušvietė Lietuvos valstybės istorinę eigą nuo kara liaus Mindaugo iki nūdieninių laikų. „Lietu vių tauta yra gyva“, kalbėjo paskaiti ninkas, „ir jokie imperialistiniai režimai jos neuždusins. Jeigu per šimtmečius perse kiojami žydai atsiveikindami sakydavo: kitamet Jeruzalėje, tai mes, tremties lietu viai, sakysime, tvirtai tikėdami tuo: kita met Lietuvoje“.

Po minėjimo nuskambėjo lietuviškos dai nos ir melodijos, kurias pagrojo akordeo no P. Selys. Marytė Gruzdaite suruošė pui ką loteriją, kurios pelnas skiriamas Vokie tijos Vasario 16 Gimnazijai. Turtingame bufete šeiminingavo A. Slavinskienė, V. Kvietkauskienė ir A. Rimkus. Nuotaikai pa kelti pagrojo ir vyresniems ir „ye-ye“ jau nimui lenkų džiazas.

VYSK. PR. BRAZYS BELGIJOJE

Kovo 24 d. į Belgiją atvyko vysk. P. Bra zys. Liege stoty svečią pasitiko PLB-nės ko mitetas: pirmininkė St. Baltus, sekr. E. Cin zas, kasininkė M. Gruzdaite ir P. Bružas.

Kovo 26 d. vyskupas laikė iškilmingas pamaldas Liege apylinkės lietuviams, ku rių tarpe buvo matyti net keliolika seselių lietuvių iš įvairių Belgijos vienuolynų ir dalyvaujančių pirmą kartą bendrose Mišio se. Vyskupas buvo apgyvendintas Liege, se selių Benediktinių vienuolyne, ir iš ten die na iš dienos važinėjo lankyti lietuvių cent rų Charleroi, Limburgo, Bruselio apylinkė se, užeidamas į paskiras šeimas, neužmir šdamas ir vienuolių Olandijos ir Liuvene. Per sniego pūgą ir šaltą Belgijos klimato drėgmę vyskupas per aštuonias dienas stip rino Belgijos ir Olandijos lietuvių turini gais pamokslais ir ganytojišku palaimini mu, o kovo 31 d. išskrido į Angliją. S.B.

nes klaidpėdiečių organas „Memeler Dampf boot“ jau buvo suskubęs viską persispaus dinti. Kaip tokie dalykai duoda įkvėpimo kitiems, matyti ir iš to, kad vienas kandi dats į Kr. Tarybą jau atsiuntė Krašto V bai laišką, kuriame kaltina kun. Br. Liub iną ir A. Mariūną už išeikvojimus ir už draudžia Krašto Valdybai vadintis ir veik ti šiuo vardu.

KV pirmininkas parašė PLB Valdybai raštą, paaiškindamas esamąją padėtį, ir at kreipė dėmesį į tokių rezultatų paskelbimo pasekas, prašydamas padaryti reikiamas išvadas. PLB Valdyba buvo numčius šiuo reikalu posėdį kovo 25 d.

Bylos

A. Mariūnui išėjus iš KV ir negavus pro gos į ją sugrįžti, savo atsisaukimais į B ne jis žemino KV autoritetą, skelbdamas, kad ji neteisėtai išrinkta, kad vis labiau praskolina Bendruomenės turį, ir siūlė, apeinant Kr. Tarybą ir prasielkiant su sta tutu, išrinkti jo būdu naują krašto valdy bą. Krašto Valdyba, šiuose atsisaukimuose žiūrėdama Bendruomenės groivimą, o taip pat A. Mariūnui atsisakius mokėti solida rumo mokesčius už save ir savo apylinkę, padavė jį į Garbės Teismą. Garbės Teismo sprendimu jis buvo suspenduotas kaip Kr. Tarybos narys ir Frankfurto apylinkės pir mininkas ir pašalintas iš Bendruomenės. A. Mariūnas už tai Garbės Teismo narius dr. P. Karvelį ir kpt. J. Venckų padavė į vokiečių teismą Weinheim. Ši byla dar ne baigta spręsti.

Puolimai

Šios KV kadencija praėjo kovos ženkle. Tikriausiai ne dėl to, kad KV būtų labai karinga. Ši kova buvo labai vienašališka, ir KV joje kaip ir nebuvo progos nei gali mybių pasireikšti. Kova, tikriau puolimai, buvo vedami tam tikrų asmenų prieš kai kuriuos KV ar gimnazijos vadovaujančius asmenis, visai nekreipiant dėmesio, kad dėl to šios institucijos galėtų nukentėti. Kokie tikslai šių puolimų? Iš šalies žiūrint galėtų atrodyti labai neverti, bet puolimams, matyti, asmeniškai labai svarbūs. Kai kurie iš jų puola, kad piktį už nepasi sekimus gyvenime ir čia mato gerą progą išlieti savo pyktį. Kiti gi čia žiūri galimy bes nustumti vienus ir prieti patys prie tam tikrų pareigų. Pirmoji dalis, kaip at rodo, jiems gana gerai vyksta. Ar pavys antroji, tai dar paaiškės. Bet viena jau da bar aišku: kol nepavyks, nesiliaus kova.

Baigiamosios pastabos

Savo kadencijoje KV daugiausia pastan gų dėjo Vasario 1